

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสถาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่นๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา ศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๑.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

(ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มให้ดูที่ภาคผนวก)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๒.๑ ชื่อปริญญาระดับปริญญาโท

ภาษาไทย: ศิลปมหาบัณฑิต (.....)

ศล.ม. (.....)

ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (.....)

ศป.ม. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Master of Fine Arts (.....)

M.F.A. (.....)

Master of Fine and Applied Arts (.....)

M.F.A. (.....)

๒.๒ ชื่อปริญญาระดับปริญญาเอก

ภาษาไทย: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (.....)

ปร.ด. (.....)

ศิลปดุษฎีบัณฑิต (.....)

ศล.ด. (.....)

ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (.....)

ศป.ด. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Doctor of Philosophy (.....)

Ph.D. (.....)

Doctor of Fine Arts

D.F.A. (.....)

Doctor of Fine and Applied Arts (.....)

D.F.A. (.....)

หมายเหตุ

*มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาศิลปะสาขาศิลปกรรมศาสตร์ฉบับนี้ แบ่งกลุ่มตามกลุ่มจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกตศิลป์ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

**กรณีสาขาวิชาที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ตามลักษณะเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ และกึ่งวิชาชีพ ต้องมีฐานศาสตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชา และต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโครงสร้างในมาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ที่กำหนดไว้ และการกำหนดชื่อปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกตศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลปวิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษาภาพ และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสจับต้อง อันเป็นลักษณะของความรู้ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายในสาขาวิชา ข้ามสาขาวิชา เป็นต้นว่า สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ โดยมีกระบวนการให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

สาขาศิลปกรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ลุ่มลึกในระดับสูงอย่างมีอิสระและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ แปลความหมายและประยุกต์ใช้ความรู้ ตลอดจนสามารถบูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับปริญญาโท

๔.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพที่ซับซ้อนอย่างสม่ำเสมอ สามารถแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยดุลยพินิจที่เหมาะสม และใช้ทักษะเหล่านี้ได้ในสถานการณ์ที่จำเป็น แม้ไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ

๔.๑.๒ สามารถแสดงออกอย่างเป็นอิสระในการจัดการและแก้ไขปัญหาทั้งที่คาดการณ์ได้ และคาดการณ์ไม่ได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

๔.๑.๓ ติดตามและกระตือรือร้นในการสนับสนุนให้ผู้อื่นรู้จักประยุกต์ใช้ดุลยพินิจอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมอันเหมาะสมในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาที่ยุ่ยาก ซับซ้อน และละเอียดอ่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยม

๔.๒ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับปริญญาเอก

๔.๒.๑ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ระดับสูงและ/หรือความเข้าใจในวิชาชีพ เพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติในสาขาวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การสนับสนุนอย่างเต็มกำลัง เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและกลยุทธ์ใหม่ๆ

๔.๒.๒ สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสาขาวิชาในการแก้ไขปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและจัดทำข้อสรุปต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๓ สามารถจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบทของวิชาการหรือวิชาชีพได้ มีความคิดริเริ่มในการหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอทางเลือกให้แก่สังคม

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ ระดับปริญญาโท

๕.๑.๑ คุณธรรม จริยธรรม

- ๑) มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรมที่ซับซ้อนในทางวิชาชีพด้วยความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น
- ๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่จะได้รับผลกระทบ
- ๓) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มในการหยิบยกข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดการทบทวนและแก้ไข
- ๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำ

๕.๑.๒ ความรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีด้านศิลปกรรมศาสตร์อย่างถ่องแท้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ
- ๒) สามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างเป็นระบบ และมีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่
- ๓) มีความรู้และความเข้าใจอย่างละเอียดในกระบวนการวิจัย การสร้างสรรค์ และการปฏิบัติทางวิชาชีพด้านศิลปกรรมศาสตร์
- ๔) สามารถประยุกต์ความรู้จากหลักการทฤษฎีในเชิงบูรณาการ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และในระดับนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อศาสตร์ด้านศิลปกรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๕.๑.๓ ทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถบูรณาการความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ แนวคิด เทคนิคต่าง ๆ ที่หลากหลาย แปลกใหม่ และไม่อาจทำนายหรือคาดหมายได้ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาขั้นสูง

- ๒) สามารถคิดวินิจฉัย วิเคราะห์ วิพากษ์ และวิจารณ์อย่างผู้รู้
- ๓) สามารถคิดแบบองค์รวม คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อย่างบูรณาการ จับประเด็นของแก่นความคิดสำคัญได้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม
- ๔) สามารถใช้เทคนิคการวิจัย และให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้ หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ
- ๕) สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบ ได้อย่างสร้างสรรค์สู่ระดับชาติอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน
- ๖) มีความสามารถในการสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์หรือรายงานผลของโครงการ และจากสิ่งพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่อ้างอิงได้ ในวงวิชาการ หรือวิชาชีพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ ที่สำคัญ โดยการบูรณาการเข้ากับองค์ความรู้ที่มีอยู่หรือที่สร้างใหม่

๕.๑.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) สามารถเสริมสร้างแนวคิด ถ่ายทอดมุมมองที่มีคุณค่าต่อสังคม และเมื่อใดที่มีความต้องการข่าวสารและทักษะเพิ่มเติม ก็สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ ในการแสวงหา และประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารและทักษะนั้นๆ
- ๒) มีความสามารถในการเข้าใจบทบาทและหน้าที่ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม
- ๓) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่มในภาพรวม และสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่หลากหลาย โดยหลักธรรมาภิบาล
- ๔) มีความรับผิดชอบต่อความคิด คำพูด และการกระทำของตนเอง และตามระเบียบข้อบังคับทั้งองค์กรระดับชาติ และระดับนานาชาติ

๕.๑.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) มีตรรกะทางความคิด มีความสามารถในการประเมินผลอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
- ๒) สามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาสื่อสารอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาภาพ ภาษาเสียง ภาษากาย ภาษาคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) สามารถสื่อสาร ถ่ายทอดแนวความคิดได้อย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ
- ๔) สามารถบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การสร้างสรรค์ผลงาน การนำเสนอผลงาน ตรวจสอบปัญหา หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๖ ทักษะพิสัย

- ๑) สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ สู่ระดับชาติอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน

- ๒) มีความสามารถในการรวบรวมผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์ หรือจากรายงานผลของโครงการ และจากสิ่งตีพิมพ์หรือสื่อต่างๆ ที่อ้างอิงได้ในวงวิชาการหรือวิชาชีพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์

๕.๒ ระดับปริญญาเอก

๕.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

- ๑) มีความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรม ชัดเจนด้วยหลักฐานและจัดการกับปัญหาบนพื้นฐานของหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม
- ๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ ด้วยความยุติธรรมและชัดเจนด้วยหลักฐาน บนพื้นฐานของหลักการที่มีเหตุผล
- ๓) มีความคิดริเริ่มในการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณ เพื่อการทบทวนและแก้ไขระเบียบวินัย และจรรยาบรรณด้วยความกระตือรือร้น
- ๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

๕.๒.๒ ความรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีด้านศิลปกรรมศาสตร์ระดับสูงอย่างถ่องแท้ และกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในประเทศและประเทศอื่นๆ
- ๒) สามารถถ่ายทอดความคิดซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม
- ๓) มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติทางวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง รวมถึงเทคนิคการค้นคว้าวิจัยและความท้าทายที่มีอยู่การพัฒนาข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไป
- ๔) สามารถวิเคราะห์ความรู้เชิงบูรณาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ทางวิชาการและทางวิชาชีพ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและนานาชาติ

๕.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาในขั้นสูง
- ๒) สามารถคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎี เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่บนพื้นฐานของการบูรณาการแนวคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ๓) สามารถคิดแบบองค์รวม คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ อย่างบูรณาการ จับประเด็นของแก่นความคิดสำคัญได้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

- ๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญเพื่อจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน สร้างองค์ความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่ และนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ๕) สามารถคิดริเริ่ม ค้นคว้า สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในระดับสูง
- ๖) บูรณาการความรู้ ทักษะและกระบวนการค้นคว้าอย่างเข้มข้น ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

๕.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยหลักธรรมาภิบาล
- ๒) สามารถเสริมสร้างแนวคิด แสดงออกอย่างสม่ำเสมอในการถ่ายทอดมุมมองด้วยความเป็นอิสระ และด้วยความคิดริเริ่มในระดับสูงที่มีคุณค่าต่อสังคม
- ๓) มีความสามารถในการเข้าใจ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ มีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ ในสภาพสังคมที่ซับซ้อน

๕.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) มีตรรกะทางความคิด สามารถนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม
- ๒) สามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาสื่อสารอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาภาพ ภาษากาย ภาษาคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) สามารถสื่อสาร ถ่ายทอดแนวความคิดได้อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ
- ๔) สามารถบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การสร้างสรรค์ผลงาน และการนำเสนอผลงานได้อย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๖ ทักษะพิสัย

- ๑) สามารถใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์จนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในระดับนานาชาติ
- ๒) สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์และกระบวนการค้นคว้าอย่างลุ่มลึก ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีองค์กรวิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ หลักสูตรระดับปริญญาโท

ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

๗.๑.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๗.๑.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

แผน ก มี ๒ แบบ คือ

๑) แบบ ก ๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต
- รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต

๒) แบบ ก ๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต
- รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต

แผน ข

- ศึกษางานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
- ศึกษางานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า	๓ หน่วยกิต
	และไม่เกิน	๖ หน่วยกิต

๗.๒ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

๗.๒.๑ แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

๑) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

๒) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๗.๒.๒ แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

๑) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๒) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

แบบ ๑.๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต
รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต
รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๒๔ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการศึกษานำไปใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์สร้งโครงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ด้านศิลปกรรมกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

๗.๓ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๗.๔ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก สามารถแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ ดังนี้

กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

- ๑) กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์
- ๒) กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์
- ๓) กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

ระดับปริญญาโท

มุ่งเน้นให้มีความรู้และทักษะทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ในระดับสูง และมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัย หรืออาจใช้ความเชี่ยวชาญของตนผสมผสานระหว่างการศึกษา รายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัย หรือรายวิชาและการค้นคว้าอิสระ ให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

ระดับปริญญาเอก

มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการด้านศิลปกรรมศาสตร์ ใช้ความเชี่ยวชาญของตนเชื่อมโยงบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ ระดับปริญญาโท

๑) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจักษ์ และทักษะ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้าง และประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒) เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้ทรงคุณวุฒิต่างสถาบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาบรรยาย มีการทัศนศึกษาในประเทศ เพื่อฝึกการตั้งโจทย์ประเด็นหัวข้อวิจัย และงานสร้างสรรค์

๓) มีการหยิบยกกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ มาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีการสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐาน
ด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ

๙.๑.๒ ระดับปริญญาเอก

๑) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้กำหนดแนวทางการเรียนรู้
ด้วยตนเอง โดยใช้สติปัญญานำทาง สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน หรือ
บูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่น สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้
อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒) ให้มีการสัมมนาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้ทรงคุณวุฒิต่างสถาบัน
ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดให้มีทัศนศึกษาในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมสร้าง
ประสบการณ์ ซึ่งจะสามารถพัฒนาและนำไปสู่กระบวนการทางความคิดและประเด็นหัวข้อวิจัย

๓) มีการเทียบกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยที่มีคุณภาพดีมาก มาศึกษา วิเคราะห์
สังเคราะห์ สรุปประเด็นเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ และ
ทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐาน
ด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ ระดับปริญญาโท

๑) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึง
พัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบ
ทักษะการปฏิบัติงาน การร่วมอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมิน
โดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา
ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษา
เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไป
ตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๙.๒.๒ ระดับปริญญาเอก

๑) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึง
พัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบวัดทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์
การนำเสนอผลงาน การร่วมอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมิน
โดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) เชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ในระดับปริญญาเอก
จากภายนอกสถาบันมาร่วมเป็นกรรมการประเมินผลการเรียนรู้

๓) เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา
ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษา

เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต

ตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา กำหนดกรอบแนวทางให้แก่คณาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอกรับรู้ถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับคุณวุฒิปริญญาโท และปริญญาเอก สาขา ศิลปกรรมศาสตร์

ตั้งนั้นการติดตามผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องดำเนินการที่ให้ความมั่นใจได้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และมีการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งมีรายละเอียดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา มีการประเมินผล โดยผลการประเมินจะมีความสัมพันธ์ กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องของ การสอบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ส่วนการทวนสอบระดับหลักสูตร มีระบบกลไก การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือทวนสอบ

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพหลักสูตร อาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

๑๐.๒.๑ การได้งานทำของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต โดยประเมินจากผู้สำเร็จ การศึกษาทุกระดับด้านระยะเวลาในการหางานทำ

๑๐.๒.๒ การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และได้ร่วมงานกับสถานประกอบการนั้นๆ

๑๐.๒.๓ ความพึงพอใจในหลักสูตรที่ตนศึกษาสำเร็จ และการประสบความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพของมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ระดับปริญญาโท

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนด

ระดับปริญญาเอก

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษ ได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบ ข้อบังคับตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณสมบัติเป็นไปตาม

๑๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๓ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๔ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๑.๕ ข้อบังคับของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๒.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของ นักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๒.๔ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน บรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีการจัดทรัพยากร การเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถานที่ เอกสาร ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๔. แนวทางการพัฒนาอาจารย์

๑๔.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจหลักสูตรที่เปิดสอน นโยบาย ของสถาบันอุดมศึกษา

๑๔.๒ ส่งเสริมอาจารย์ใหม่ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสอน การวิจัยอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนการทำวิจัย การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ทางวิชาการและวิชาชีพ เข้าร่วมการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- ๑๔.๓ มีการเสริมทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย
- ๑๔.๔ มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้
- ๑๔.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลัก และเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๓ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๕ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุด ภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุด ปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ อย่างน้อย ร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่หลังจากทำงานไปแล้ว อย่างน้อย ๑ ปี เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดี ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน โดยให้แสดงแผนที่มีการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใดบ้าง สถาบันอุดมศึกษาต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบหลักสูตรตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึง การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) เพื่อให้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้อ อย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนา กลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็น จะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อ อย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของ หลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ภาคผนวก

รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการรับรู้ของภาษาภาพ ภาษาเสียง และภาษาการเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มาตรฐานความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์ มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ

อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตรฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามนัยข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์การวิชาการ คือ สมาคมบัณฑิตทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือ องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยนियามคำสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑. กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การดูผ่านภาษาภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือ ศิลปะที่สื่อภาษาทางการเห็นในรูปอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดียว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้

๒. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดุริยศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ กลุ่มสาขาวิชาทางดุริยางคศิลป์อาจเน้นสาขาวิชาดนตรีไทย หรือสาขาวิชาดนตรีสากล

๓. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละครคอน สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏยศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ

๔. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่น ๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชานฤมิตศิลป์ ฯลฯ